

01 Aralık 2021

TAKİYYÜDDİN ER-RÂSİD (1585) (130201)

Yavuz Selim Göl^(*)

"İstanbul Rasathanesi'nin Kurucusu"

Hayatı

Takiyyüddin Muhammed b. Zeynüddin Ma'ruf, 1526 yılında Türk kökenli bir ailenin çocuğu olarak Dimaşk'ta dünyaya geldi. Doğduğu bölgede erken yaşlarda eğitim almaya başlayan Takiyyüddin, 1550 yılında İstanbul'a giderek burada eğitimini ilerletti. İlk dönemlerde fıkıh ilmi tahsili ile meşgul olan Takiyyüddin, bu alanda ihtisasını geliştirerek Osmanlı devletinde kadı olarak görev aldı. Osmanlı medreselerinin ünlü isimleri olan Çivizade Mehmet Efendi ve Ebussuud Efendi'den de dersler alan Takiyyüddin, bu süreçte astronomi ve matematik gibi alanlarda da kendisini önemli ölçüde geliştirdi. Buradaki eğitim sürecinden sonra Mısır'a giderek farklı medreselerde görev yaptı. Sonrasında İstanbul'da Edirnekapı Medresesi'ne tayin edildiği de bazı ailevi gerekçeler sebebiyle tekrar Mısır'a dönmek zorunda kaldı. Mısır'daki görevi eşnasında aynı zamanda hocası da olan Mısır kadısı Çivizade Mehmet Efendi'ye vekâlet etti. İfa ettiği bu görevleri sırasında Mısır kadısı olarak da görev yapan Molla Abdülkerim Efendi ve babası Kutbuddin Efendi'nin teşvikleriyle astronomi ve matematik alanına olan ilgisini arttırdı.

1570 yılında İstanbul'a dönen Takiyyüddin İbn Ma'ruf, padişah II. Selim (1566-1574) tarafından müneccimbaşı olarak tayin edildi. Bu sırada astronomi ve matematik alanlarındaki çalışmalarının zirvesindeydi. Görevi boyunca Galata Kulesi'nde gözetlemeler yapmaya başladı. Bu süreçte yaptığı gözlemlerle birlikte artık eski zîclerin ihtiyacı karşılamadığını an-

* Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, İslam Tarihi Anabilim Dalı, yavuzselimgol@gmail.com

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- ASTRONOMİ -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Yavuz Selim Göl

İLİMYURDU YAYINCILIK: 181

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 1

ISBN: 978-605-2339-49-7

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / ASTRONOMİ

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Yavuz Selim Göl

Haziran 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu

Yayıncılık ve Eğitim Hizmetleri Ltd. Şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayımlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021